

Projekt międzynarodowy współfinansowany pt.: „**Ocena ryzyka związanego z zatopioną amunicją w Morzu Bałtyckim**” (akronim: MUNI-RISK)

DOFINANSOWANIE 323 360 zł

Kierownik prof. dr hab. Jacek Bełdowski

Opis projektu

Projekt MUNI-RISK to międzynarodowa inicjatywa naukowa, która za główny cel bierze kwestie ochrony środowiska i bezpieczeństwa na Morzu Bałtyckim, koncentrując się na środowiskowym wpływie zatopionej amunicji. Inicjatywa ta bazuje na wykorzystaniu istniejących ramy współpracy, w szczególności w ramach HELCOM i CBSS, ale także z projektów krajowych i międzynarodowych, takich jak DAIMON I & II, JPI-O, BASTA, CONMAR, North Sea Wrecks i REMARCO. Projekt MUNI-RISK jest także bezpośrednią odpowiedzią na deklaracje Komisji Europejskiej oraz cele polityki UE sformułowane podczas konferencji „Our Baltic 2” w dniu 29 września 2023 roku w Palandze, na Litwie. Podczas tego wydarzenia poruszone zostały kwestie dotyczące ilości zatopionej amunicji na Morzu Bałtyckim, gdzie wyrzucono ponad milion ton amunicji konwencjonalnej oraz ponad 34 000 ton amunicji chemicznej. Komisja Europejska zwróciła uwagę na zagrożenia środowiskowe związane z zatopioną amunicją oraz potrzebę zarządzania tym ryzykiem w celu osiągnięcia celów Planu Działań HELCOM 2021 dla Morza Bałtyckiego, polegających na osiągnięciu stanu, w którym Morze Bałtyckie będzie wolne od substancji niebezpiecznych i odpadów, oraz zapewnieniu zrównoważonych działań morskich. Efektem tych deklaracji było ufundowanie grantu w ramach "European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund", którego beneficjentem został projekt MUNI-RISK.

Aby wspierać Plan Działań HELCOM 2021 na rzecz Morza Bałtyckiego wolnego od substancji niebezpiecznych i odpadów, projekt MUNI-RISK koncentruje się na zbieraniu istniejących danych dotyczących miejsc składowania amunicji, ich stanu oraz potencjalnego wpływu na środowisko. Dane te będą nie tylko pomocne przy ocenach oddziaływania na środowisko (EIA) dla projektów infrastrukturalnych, ale także ułatwiać rozwój energii neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla z turbin wiatrowych i farm wiatrowych na morzu. Dzięki współpracy z międzynarodowymi organizacjami, takimi jak Komisja Helsińska (HELCOM), projekt przyczyni się do realizacji Unijnego Planu Działań na rzecz Bezpieczeństwa Morskiego (EUMASS AP) i zapewnienia bezpieczeństwa osobom pracującym w branży offshore. Projekt MUNI-RISK zobowiązał się także do podsumowania wyników w praktycznych wytycznych dotyczących oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem oraz promowania współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, inwestorami oraz społeczeństwem obywatelskim. Poza wykorzystaniem dostępnych informacji, projekt MUNI-RISK ma za zadanie uzupełnienie brakujących danych z wyznaczonych miejsc (np. batymetria, analizy chemiczne i biologiczne, klasyfikacja amunicji) oraz laboratoryjnych danych toksykologicznych, na potrzeby rozwoju farm wiatrowych infrastruktury morskiej planowanych w pobliżu Bornholmu i Estonii, gdzie działania współtworzenia w odniesieniu do tych studiów przypadku będą obejmować odpowiednich interesariuszy z poziomu lokalnego i regionalnego. W ten sposób projekt zwiększy potencjał podmiotów publicznych i prywatnych oraz opracuje metody, w jaki sposób amunicja może być włączana do ocen oddziaływania na środowisko. Opracowane ramy postępowania z amunicją będą możliwe do przeniesienia na inne morza, w tym np. Morze Czarne.